

LAPIN KALASTUS- JA METSÄSTYSMATKAILUN KANSAINVÄLISTÄMINEN

Hankesuunnitelman sisältö

1. Hankkeen nimi
2. Hakija
3. Hankkeen tausta ja tarve
4. Hankkeen tavoitteet
5. Hankkeen toimenpiteet, toteutustapa ja aikataulu
6. Yhteistyötahot
7. Hankkeen yhteys keskeisiin strategioihin
8. Toiminta-alue ja kohderyhmä
9. Toiminnan jatko hankkeen päättymisen jälkeen
10. Viestintä
11. Projektin kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

1. Hankeen nimi

LAPIN KALASTUS- JA METSÄSTYSMATKAILUN

KANSAINVÄLISTÄMINEN

2. Hakija

Hakija ja hankkeen hallinnoijana toimii Lapin Kalastusmatkailu ry (y-tunnus, 3083479-4). Yhdistys on perustettu vuonna 2019 edistämään kalastusmatkailun toimialaa Lapissa. Yhdistys noudattaa kestävän kehityksen sekä kestävän kalastuksen ja vesienhoidon periaatteita. Yhdistyksen keskeisimpänä tavoitteena on osallistua toimialan sekä toimintaympäristön edunvalvontaan. Yhdistyksen perustivat Lapissa toimivat kalastusmatkailun parissa toimivat yritykset, jotta toimialalle saatiin edunvalvonnasta huolehtiva toimielin.

3. Hankkeen tausta ja tarve

Lapissa matkailijoiden määrä on ollut noususuuntainen 2000-luvulla. Koronarajoitukset vähensivät matkailijoiden määrää väliaikaisesti, mutta viimeisimmät tiedot matkailun palautumisesta ovat positiivisia. Tornion- ja Muonionjoella kalastusmatkailu perustuu pääosin kotimaisiin matkailijoihin ja kalastusmatkailu on alueen matkailuyrityksille merkittävä tulonlähde. Alueen kalastusmatkailu on keskittynyt kesäkalastukseen, joista erottuva vetovoimatekijä on lohenkalastus.

Kalastusmatkailun lyhyt sesonki tuottaa haasteita alueen matkailuyrityksille. Matkailijoiden määrä jokivarressa on rajallinen ja lyhyessä ajassa tehtävä liiketoiminta on haastavaa. Yritykset tarvitsevat palveluntarjontaan monipuolisempia matkailutuotteita, uusia innovaatioita ja kehitystyötä. Palveluntarjonnan tulee olla laajempi, jotta matkailuyrityksien liiketoiminnasta muodostuisi kannattavampaa ja mahdollistaisi ympärivuotisen matkailun. Ympärivuotinen matkailu ehkäisi matkailuyritysten taloudellista riskiä. Esimerkiksi Tornion- ja Muonionjoen alue ei ole onnistunut vakiinnuttamaan asemaansa kansainväliselle kalastusmatkailu markkinoille. Hankkeen tavoitteena on löytää ratkaisuja näihin haasteisiin, jotta alueelle saadaan kestävä ympärivuotinen matkailu ja vankka asema kansainvälisesti.

3.1. Kansainvälinen kumppanuusverkosto

Hankkeen keskeisimpänä tehtävänä on luoda kumppanuusverkosto matkailuyrityksien ja kansainvälisten matkanjärjestäjien kesken. **Verkosto luodaan kaksivaiheisesti kokoamalla Lapin HAMA-alueiden kalastus- ja metsästyspalveluita tarjoavat matkailuyritykset ja kansainväliset matkanjärjestäjät yhteen.** Kansainväliset matkanjärjestäjät kartoitetaan ja sopivia kumppaneita lähestytään Keski-Euroopassa. Kansainvälisten yhteistyökumppaneiden **ensisijaiset** kohdemaat ovat Saksa, Iso-Britannia, Ranska, Alankomaat ja Belgia.

3.2. Kalastusmatkailu

Lapin kalastusmatkailuyrityksillä toimintakausi on lyhyt ja asiakasryhmät ovat pääosin vakiintuneita kotimaisia matkailijoita. Useimmat toimijat alueella ovat mikroyrityksiä. Yritysten koko ja kannattavuus luo haasteita kehittää liiketoimintaa itsenäisesti.

Tornion- ja Muonionjoen vesistö on yksi maailman merkittävistä lohijoista. Joki on tunnettu lohensoudusta, korkeasta saalisvarmuudesta sekä hyvistä oheispalveluista. Liiketoiminnan kasvulle ovat kuitenkin rajat tulleet vastaan nykyisin toimin. Jokien potentiaalista arvoa ei ole vielä täysimääräisesti hyödynnetty. Uusia maksukykyisiä asiakasryhmiä olisi löydettävissä kansainvälisesti perhokalastajien joukosta. **Lohensoutu on huonosti tunnettu kalastusmuoto maailmalla,** kun taas lohen perhokalastajat ovat valmiimpia matkustamaan ja käyttämään enemmän matkailuyritysten palveluja. Kansainvälinen kalastusmatkailu **lisää elinvoimaisuutta** Tornion-Muonionjoen alueella. **Kalastusmatkailun kansainvälisten asiakasryhmien määrän lisääminen alueella hyötyisi kuitenkin mm. perhokalastusalueiden kartoittamisesta, matkailutuotteiden/palveluiden päivittämisestä sekä kotimaisen että kansainvälisen kumppanuusverkoston rakentamisesta.**

Kansainvälisen kalastusmatkailun pilottikokeilu

Tavoitteena on luoda edellytykset kansainvälisen kalastusmatkailun käynnistämiseksi ja toteuttaa pilottina kalastusmatka kesälle 2023, jonka asiakaskunta koostuu eurooppalaisista matkailijoista. Pilottikohde suoritetaan yhteistyössä matkailuyritysten kanssa ja matkailijat on saavutettu hankkeen kautta syntyneestä kansainvälisestä matkanjärjestäjien verkostosta.

3.3. Metsästysmatkailu

Metsästysmatkailu osaksi palveluntarjontaa. Metsästysmatkailua voidaan harjoittaa alueilla, joissa on riittävästi luontoa

ympärillä ja alueen maat ovat vuokrattuna/**vuokrattavissa** metsästyskäyttöä varten. Metsästysoikeuden haltijana toimii maanomistaja ja Pohjois-Suomessa suurin maanomistaja on valtio. Valtio mahdollistaa omistamillaan maillaan metsästyksen. Paikalliset metsästysseurat vuokraavat myös alueidensa metsästysoikeutta jäsenilleen.

Lapin maakunnassa metsästysmatkailua tapahtuu satunnaisesti ja se on pitkälti kotimaisten matkailijoiden varassa. Metsästysmatkailijat ovat pääosin omatoimisia matkailijoita. Matkailuyrityksillä on tarve saada asiakkaita **etenkin** syksyisin ja metsästysmatkailu on sopiva lisä kalastuskauden jälkeen. **Lapin HAMA-alueella** on historiaa metsästysmatkailussa pääosin kanalintujen metsästyksen osalta. **Ruotsin pohjoiset alueet on houkutelut suomalaisia** metsästysmatkailijoita latvalinnustukseen, koska Ruotsissa kanalintujen metsästyskausi on ollut aiempina vuosina pidempi, kuin vastaavasti Suomen. Ruotsin puoleiset metsästysalueet ovat lyhyen matkan päässä Tornionjoen toisella puolen, joka on tuonut alueen matkailuyritykselle asiakaskuntaa. Ruotsissa on myös ollut mahdollisuus harjoittaa latvalinnustusta, mikä on ollut sallittuna Suomessa vasta muutaman vuoden ajan.

Olemassa olevaa **metsästysmatkailun** muotoa kehitetään laajennettavaksi Suomen talvikaudelle metsäkanalintujen latvapyynnin osalta. Tavoitteena on myös saada uutta asiakaskuntaa ja vakiinnuttaa metsästysmatkailu **osaksi Lapin HAMA-alueen matkailupalvelujen tarjontaa**. Maa- ja metsätalousministeriö salli urosmetsän ja urosteeren latvalinnustuksen jälleen vuonna 2019, jota edelsi vuosikymmenien tauko.

Tiedon tarjoaminen yritysten käyttöön

Hankkeen tavoitteena on tutkia metsästysmatkailun pullonkauloja, kehityskohteita ja tarjota tietoa Lapin matkailuyritysten käyttöön. Kotimaisen metsästysmatkailun potentiaali kartoitetaan. Kansainvälisen metsästysmatkailun mahdollisuudet ja rajoitteet kartoitetaan. Toimenpiteenä on tuottaa tietoa **matkailutoimijoiden** käyttöön kehityskohteista ja edellytyksiä kansainvälisen metsästysmatkailun käynnistämiseksi.

Hanke vastaa seuraaviin ongelmiin:

1. Miten lisätään elinvoimaa harvaan asutuilla alueilla toimivilla matkailuyrityksillä?
2. Mitkä uudet matkailutuotteet lisäävät tulevaisuudessa asiakkaita?
3. Mistä uusista asiakasryhmiä?
4. Miten kasvatetaan matkailijavirtaa ympärivuotiseksi?

4. Hankkeen tavoitteet

Hankkeen tavoitteet ovat: Yleiset tavoitteet

1. Matkailijoiden lisääminen alueelle
2. Yritysten liikevaihdon ja kannattavuuden kehittyminen
3. Työpaikkojen lisääminen alueelle
- 4. Luoda kumppanuusverkosto Keski-Eurooppaan**
5. Solmia ensimmäiset kumppanuussopimukset matkatoimistojen kanssa
6. Matkailuyritysten verkoston vahvistaminen
7. **Matkailun kestävyuden edistäminen**

Kalastusmatkailun tavoitteet

1. Kehittää uudet matkailutuotteet kansainvälisille asiakkaille
2. Kartoittaa ja tuotteistaa perhokalastuspaikat **Lapin HAMA-alueella toimivien kalastuspalveluita tarjoavien yritysten toimialueelta.**
3. **Kartoituksessa joen pohjamuodot ja digitalisoidaan joki viistokaikuluotaimilla**
4. Löytää lisää kalastusmatkailuyrityksiä Lapista

Metsästysmatkailu

1. Kartoittaa metsästettävät lajit ja **potentiaaliset metsästysmatkailuun soveltuvat alueet.**
2. Vakiinnuttaa kotimainen metsästysmatkailu osaksi **Lapin HAMA-alueen matkailupalveluita.**
3. Tuottaa tietoa matkailuelinkeinoille **Lapin HAMA-alueen metsästysmatkailusta ja sen kansainvälistämisestä**

5. Hankkeen toimenpiteet, toteutustapa ja aikataulu

TYÖPAKETTI 1. Nykytila-analyysi/toimijaverkoston kartoittaminen

Tehtävät/toimenpiteet: Työpaketissa kartoitetaan Lapin kalastusmatkailuyritysten kiinnostus ja valmius laajentaa palvelutarjontaansa kansainvälisille markkinoille mm. perhokalastukseen ja metsästysmatkailuun. Toimijaverkoston laajentaminen ja vahvistaminen **Lapin HAMA-alueella, sekä siitä viestiminen.** Järjestetään työpaja/oja, joissa kartoitetaan osallistujien valmius KV-liiketoiminnan käynnistämiseen ja kehitetään yhdessä uudet matkailutuotteet sekä vahvistetaan toimijoiden osaamista niiden toteuttamiseksi.

Tuotos: Nykytila-analyysin ja työpajojen avulla luodut matkailupaketit kansainvälisille markkinoille. Vahvempi ja aktiivisempi toimijaverkosto.

Budjetti: TP1 & TP3 yhdessä 38 000€

Toimijat:

- Projektipäällikkö, toiminnan käynnistäminen, työpajojen organisointi, yritysten kontaktointi & verkoston edelleen kehittäminen
- Lapinkalastusmatkailu ry:n jäsenyritykset, työpajaan osallistuminen ja palvelupakettien tuotteistaminen, **asiantuntijatyö**
- Kumppanuusverkoston rakentaja/t, asiantuntemuksen ja verkostotiedon tuominen työpajoihin
- Palvelumuotoiluasiantuntija/t, asiantuntemuksen tuominen työpajaan

TYÖPAKETTI 2. Perhokalastus- ja metsästysalueiden kartoittaminen

Tehtävät/toimenpiteet: Työpaketissa kartoitetaan matkailukalastukseen, kalastusmatkailuun ja metsästysmatkailuun soveltuvat alueet Lapin HAMA-alueen kalastusmatkailutoimijoiden tarpeiden mukaan.

Perhokalastus

Lapin HAMA-alueen kalastuspaikat kartoitetaan ja viistokaikuluodataan kalastusmatkailutoimijoiden tarpeiden mukaan. Luodaan/päivitetään digitaalinen kartta Kalastusmatkailijoille ja matkailukalastajille soveltuvista paikoista ja niiden palveluista. **Vastaus:**

- “digitaalinen kalastuskartta à Tarkempi kuvaus toiminnan tarkoituksesta, tarpeellisuudesta ja alueen laajuudesta”

Vastaus: Digitaalinen kalastuskartta tarvitaan alueen yrityksille ja kalastusoppaille, jotka voivat opastaa kalastusmatkailijat turvallisesti kalapaikoille. Kalastuspaikkojen tulee olla turvallisia ja oltava tavoitettavissa myös esim. aloitteleville kalastajille. Kalastusaluekartat luodaan koko hankkeen toiminta-alueelle, mutta rajatusti parhaimmilla vesialueilta ja matkailuyritysten lähetyviltä, yritysten tarpeen mukaan.

Metsästys

Soveltuvat metsästysmaat ja paikallisten seurojen lupakäytännön kartoittaa toimijaverkosto omilla alueillaan yhdessä projektipäällikön kanssa, tarpeen ja kiinnostuksen mukaan.

“kartoitetut metsästysalueet ja -luvut à Tarkempi kuvaus toiminnan tarkoituksesta ja alueen laajuudesta”

Vastaus:

Hankkeessa on tavoitteena vakiinnuttaa metsästysmatkailu osaksi matkailuyritysten palveluntarjontaa. Työpaketissa kartoitetaan alueen mahdollisuudet metsästysmatkailun osalta. Kartoituksessa selvitetään alueet missä metsästysmatkailua voidaan harjoittaa ja mitä lajeja voi metsästä. Työ tehdään yhteistyössä paikallisten metsästysseurojen, Metsähallituksen ja maanomistajien kanssa, jossa lupakäytännöt kartoitetaan. Tietoa valtion mailla tapahtuvan metsästyksen lupakäytännöistä on helposti saatavilla verkosta, mutta alueen metsästysseurojen lupakäytännöistä on vaikeampi löytää tietoa.. Metsästysmatkailupalveluita yrityksiä on haasteellisempi myydä, jos kartoitusta ei ole suoritettu. Työryhmässä myös selvitetään mahdollisuudet “korvamerkittyjen” metsästyslupien saamiseksi matkailuyrityksille. Kartoitustyössä käydään lävitse lajikohtaisesti kana- ja vesilintujen potentiaaliset metsästysalueet. Hirvenmetsästyksen tarjoaminen matkailutuotteena kuuluu myös työpakettiin. Latvalinnustuksen eli urosteeren ja urosmetsän metsästysalueet myös kartoitetaan. **Toiminta-alueena on Lapin HAMA-alue mutta kartoitusta keskitetään matkailuyritysten lähellä oleviin alueisiin, yritysten tarpeiden mukaan.**

Tuotos: Kalastusalueet, digitaalinen kalastuskartta ja kartoitetut metsästysalueet ja -luvut. Kalastus- ja metsästysmatkailun vuosikello.

Budjetti: 10 000 euroa

Toimijat:

- Projektipäällikkö, kalastuspaikkojen kartoitus, työpajan fasilitointi metsästysalueiden ja -lupien kartoituksessa
- Lapinkalastusmatkailu ry:n jäsenyritykset, viestintä yrityksiin suuntaan, työpajoihin osallistuminen, toimialan asiantuntijatyö, kartoitus
- Kumppanuusverkoston rakentaja, asiantuntemuksen ja verkostotiedon tuominen työpajoihin
- Metsähallituksen asiantuntija, metsästysmaiden ja -lupien asiantuntemuksen tuominen työpajaan

TYÖPAKETTI 3. Potentiaalisen markkina-alueen kartoittaminen ja kumppanuusverkoston rakentaminen

Tehtävät/toimenpiteet: Työpaketissa selvitetään sopivimmat kumppanuussopimusmallit asiantuntijan avustamana. Selvitetään Euroopan potentiaalisimmat markkina-alueet. Kartoitetaan ja kontaktoidaan sen kalastus- ja metsästysmatkailusta kiinnostuneet matkatoimistot. Esitellään Lapin HAMA_alueen kalastus- ja metsästysmatkailu toimijoiden palvelutarjonta sekä neuvotellaan matkatoimistojen kanssa sopimukset ja koulutetaan niiden henkilöstöä tuomalla heidät tutustumaan palveluihin.

Tuotos: On selvitetty ja laadittu kumppanuussopimusmalli. Kartoitettu ja kontaktoitu potentiaaliset matkatoimistot kumppanit markkina-alueilta sekä yhdistetty ne Lapin HAMA-alueen kalastus- ja metsästysmatkailutoimijoiden verkoston kanssa.

Budjetti: TP1 & TP3 yhdessä 38 000€

Toimijat:

- Projektipäällikkö, toiminnan suunnittelu, kumppanuussopimusten selvittäminen ja laadinta, kumppanuusverkoston rakentaminen, kouluttaminen
- Lapinkalastusmatkailu ry:n jäsenyritykset, kumppanuussopimusten laadinta, toimialan asiantuntijatyö, kouluttaminen
- Kumppanuusverkoston rakentaja, kohdemarkkinoiden ja toimijoiden kartoitus sekä kontaktointi. Kumppanuusneuvottelut ja palveluiden esittely
- Sopimusasiantuntija: kumppanuussopimusten laadinta
- Matkailuasiantuntija: kumppanuussopimusten laadinta

TYÖPAKETTI 4. Ruokamatkailu

Tehtävät/toimenpiteet: Selvitetään Lapin HAMA-alueen kalastus- ja metsästysmatkailu toimijoiden valmius ja tahtotila tuottaa ruokamatkailupalveluita. Kartoitetaan ja kootaan yhteen saaliin, kalojen ja riistan valmistamiseen soveltuvat reseptit ja muut ruuan käsittelyyn liittyvät ohjeet. Kehitetään ja muotoillaan ruokamatkailupaketit omaksi tuotteekseen sekä osaksi muita matkailupaketteja.

Tuotos: Ruokamatkailupaketit, ruokareseptit ja koulutusmateriaalit.

Budjetti: 5000 €

Toimijat:

- Projektipäällikkö, toiminnan suunnittelu, tiedon keruu, koostaminen ja dokumentointi
- Lapinkalastusmatkailu ry:n jäsenyrytykset, osallistuminen, asiantuntijatyö
- Muut hankkeet, hankeyhteistyö

6. Yhteistyötahot

Toimijaverkosto:

Elämysvirta, Wildfish Guiding, Arctic Anglers, Lapland Wild Fish, FeelHouse, Hunter of the North, Naamisuvanto Salmon Fishing, Lappean Lohi & Muut verkostoon mukaan tulevat matkailuyritykset

Muut organisaatiot:

- Lapin liitto
- kunnat ja kuntien elinkeino-yhtiöt (Enontekiö, Inari, Kemijärvi, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Salla, Savukoski, Simo, Sodankylä, Tervola, Utsjoki, Ylitornio)
- VisitFinland
- Metsähallitus
- Metsästysseurat

7. Hankkeen yhteys keskeisiin strategioihin

Hanke kytkeytyy "Yhdessä enemmän – kestävä kasvua ja uudistumista Suomen matkailuun" -matkailustrategiaan ja vastaa kehittämisohjelman toimenpiteeseen M07 ja seuraaviin alatoimenpiteisiin:

- 7.1.1 vastuullisen matkailun ja luonnonvarojen käyttö
- 7.1.2 sesonkien tasaamiseksi ja ruokamatkailun edistämiseksi
- 7.4.1 kumppanuusverkoston rakentamiseksi Keski-Euroopan markkinoille

Hanke kytkeytyy Visit Finlandin ruokamatkailun tuotesuosituksiin seuraavasti: luonnon aarteet, lähes kaikki ruokapöydän antimet puhtaasta luonnosta käytetään paikallisia raaka-aineita, kestäväällä tavalla metsästetty riista ja kalastettu ruoka. kerrotaan tarinoiden keinoin paikallisesta ruokailukulttuurista ja -historiasta

Yhteys aiempiin hankkeisiin

Tornion-Muonionjoen kalastusmatkailun kehittämishankkeeseen saadaan konkreettinen jatkumo tämän hankkeen avulla. Aiemmassa hankkeessa on luotu pohja Toimijaverkostolle ja nyt rakennetaan konkreettisesti uudet matkailutuotteet ja jakelukanavan tuotteille.

8. Toiminta-alue ja kohderyhmä

Hankkeen toiminta-alueena on Lapin harvaan asuttu maaseutu. Hankkeen painopistealue on Ylitornion, Pellon, Kolarin, Kittilän, Muonion ja Enontekiön kuntien alueet, mutta hankkeessa pyritään saamaan toimijoita muiltakin Lapin harvaan asutuilta seuduilta. Hankkeen pääasiallinen hyödynsaaja on matkailuyrittäjät ja matkailualan töitä hakevat potentiaaliset työntekijät.

9. Toiminnan jatko hankkeen päättymisen jälkeen

Hankkeen päätyttyä paikallisten matkailuyritystysten ja kansainvälisten matkailujärjestäjien kesken on luotu kumppanuusverkosto. Hankkeen aikana yritykset ovat monipuolistaneet palveluntarjontaa ja luoneet edellytykset ympärivuotiselle matkailulle. Lapin HAMA-alue on vakiinnuttanut asemaa ympärivuotiselle kalastus- ja metsästysmatkailulle. Hankkeen jatkona toimija- ja kumppanuusverkostoa laajennetaan ja pyritään lisäämään kansainvälisten matkailijoiden määrää. Matkailuyritysten palveluita kehitetään edelleen ja pyritään lisäämään matkailuyritysten kannattavuutta ja työllisyyttä. Jatkumona joko Lapin kalastusmatkailu yhdistys tai yhdessä sovittu alihankintayritys jatkaa kumppanuusverkoston ylläpitoa ja huolehtii matkailijavirran kehittymisestä Lapin harvaan asutuille seuduille.

10. Viestintä

Hankkeen alussa laaditaan hankkeelle tiedotus- ja viestintäsuunnitelma, jossa luodaan ulkoisen ja sisäisen viestinnän toimenpiteet.

11. Projektin kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Projektin kustannusarvio			
Henkilöstökustannukset			
	Työaika htkk	Palkka kk	Palkka+kulut yht.
Projektipäällikkö, hallinto			
Yhteensä			
Ostopalvelut			
sis. alv		0 %	24 %
Projektipäällikkö, hallinto			52252
TP1 & TP3			38000
TP2			10000
TP4			5000
Muut välittömät kulut			3000
Ostopalvelut yhteensä			108252
Kustannuserittely			
Henkilöstökustannukset ja ostopalvelut yhteensä			108252
flat rate 24%			
Rahoitussuunnitelma			
Lapinkalastusmatkailu ry:n rahoitusosuus			10 825 €
Maaseuturahasto			97 427 €
Rahoitus yhteensä			108 252 €